

MARCEL LANGEDIJK

Igone

de biografie

Spectrum

Inhoud

Als je het gevecht niet aangaat, voel je niets	9
Proloog	13
De jonge Igone	17
Een gek kind	26
De eenzaamheid van een talent	33
Het litteken	41
Hoe ze harder werd	47
De pijn	53
De weg naar alles	60
Een verlate puberteit	71
De belofte	80
De muze	85
Mama	101
Mathieu	114
Papa	120
La Dame aux Camélias	126
Die flow komt niet vanzelf	135
De scheiding	141
Dance Dance Dance	146
Thijs	155
Waarom ze stopte	170

Waarom het niet verder gaat	185
Hoe nu verder	188
That's it	198
Dankwoord	207

Als je het gevecht niet aangaat, voel je niets

‘**H**et is het mooiste geluid dat er is. Het orkest dat de instrumenten stemt, het geroezemoes van het publiek dat langzaam de zaal vult. Om dan in de coulissen te staan, wachtend tot je de vloer op mag, dat is magisch, elke keer weer.

Toch was ik daar de eerste keer dat ik *Het Zwanenmeer* danste, als zwarte zwaan, niet mee bezig. De eerste twee aktes gingen nog wel. De rol van witte zwaan ligt mij beter: lyrisch, *legato*, langzaam. Ik wist dat ik dat kon. Maar die derde akte, die zwarte zwaan... Zo zwaar, technisch zo ingewikkeld – dat is het moeilijkste wat ik ooit gedanst heb. En het moet natuurlijk perfect zijn; bij een klassieker als *Het Zwanenmeer* is er geen ruimte voor fouten. Je moet alleen al tweeëndertig fouettés draaien op de maat van de muziek, een soort verlengde pirouettes. Als je er eentje mist ziet iedereen dat, zelfs een kind van vier.

Mijn partner Raphaël Coumes-Marquet en ik stonden hand in hand in de coulissen. Ik in die zwarte tutu, die kroon op mijn hoofd. We waren zo jong nog, negentien pas. De druk die je dan voelt, de stress van het moeten dragen van een voorstelling, daar kun je niet voor repeteren. Dat voel je pas als je er staat.

Het hele gezelschap stond op het podium, iedereen keek, de

zaal wist wat komen zou. En wij ook. De muziek ging door, zwol aan.

Tsjaikovski, heel pompeus.

Raphaël zei: ik durf niet, Igone.

Ik wilde ook niet, ik wilde niet in deze zwarte tutu staan, ik *kon* dit niet.

Maar we moesten. Dus gingen we. Een trappetje op, een trappetje af en daar stonden we. Op dat podium, badend in het licht, we voelden het publiek. Ik trilde, was misselijk van de zenuwen. Ik wilde weg, van het podium af, thuis op de bank liggen.

Maar we begonnen en ik steeg boven mezelf uit. Was alleen maar bezig met: doe ik deze beweging goed, maak ik de juiste stappen? Die rol van die zwarte zwaan is zo heftig. Alles kan fout gaan. En natuurlijk maakte ik fouten. Ik deed geen tweeëndertig fouettés, maar achttien. Het was geen dansen, het was worstelen. Dansen deed ik pas later in mijn carrière.

En toch... toch was het ook mooi, gek genoeg. Mijn hele opleiding had ik hiervoor gewerkt. Ik had zoveel andere solisten deze rol zien dansen, had hun repetities bijgewoond, gekeken, geleerd, en had het altijd zelf gewild, die hoofdrol. Nu stond ik er. Ik zat bij Het Nationale Ballet, het gezelschap waar ik vanaf mijn vroege jeugd bij wilde horen. Ik was doodsbang, maar ik *stond* er mooi wel. Niemand anders had die zwarte tutu aan: ik droeg hem.

En ondanks mijn fouten “droeg” ik de avond. Na dat optreden was het overduidelijk dat ik de volgende Nederlandse soliste zou worden. Je hebt dansers die op zo’n bepalend moment in een kramp schieten, die vallen, die het stuk zelfs niet afmaken. Ik niet, ik ging door. Omdat ik snapte dat ik hier doorheen moest, maar ook omdat ik het op een bizarre manier lekker vond. Zoals ik het nog steeds lekker vind, die spanning, het gevecht. Het is vreselijk, die angst, en het went niet, maar tegelijkertijd voel ik juist daardoor dat ik leef. Het maakt de volde-

ning daarna ook zoveel groter. Als je het gevecht niet aangaat, zit je thuis op de bank. Als je het gevecht niet aangaat, voel je *niets*.

Proloog

Zelfs als Igone de Jongh aan tafel zit, zijn haar bewegingen gracieus, haar houding correct. Haar hoofd, armen, handen, benen, voeten vormen onlosmakelijke onderdelen van een geoliede, tot in detail getrainde machine. Ze is inmiddels gestopt, maar je had haar eens een sigaret moeten zien roken: zelfs dat wist ze tot een kunst te verheffen. De sierlijkheid van Igone is jaloersmakend, niet alleen op het podium, maar ook hier, in een simpel koffiezaakje in het centrum van Amsterdam.

Ze nam in oktober 2019 na vierentwintig jaar afscheid van Het Nationale Ballet, waar ze in amper zeven jaar uitgroeide tot een eerste soliste van internationale allure, tot een boegbeeld van de balletwereld, tot iemand ook die die toch wat elitaire balletwereld dichter bij haar publiek bracht. Maar dat betekende wat haar betreft niet het einde van haar carrière. Ze was klaar met Het Nationale Ballet, maar nog niet met dansen. Een paar maanden rust, dat was het idee, even bijkomen van een decennia omspannende achtbaanrit door de – bij tijd en wijle slopende – wereld van het ballet. Even genieten van een ‘simpeler’ leven, zonder de dagelijkse inspanningen die haar werk als prima ballerina met zich meebrachten. Genieten van Thijs Römer, de

liefde van haar leven, met wie ze daags voor haar afscheid in het geniep was getrouwd. Van haar zoon Hugo en Thijs' dochter Sammie, van hond Teddy en poes Beer en van hun nieuwe huis in Zuiderwoude, een gehucht onder de rook van Amsterdam, maar ver weg van de stadse wereld. Wandelen met de hond over de dijk, haar hoofd leegmaken, in stilte, dat wilde ze. De boel op een rijtje zetten. Want ze mag dan pas eenenveertig zijn, Igone de Jongh heeft meer meegemaakt dan sommige mensen in een heel mensenleven beleven – neem alleen al het afscheid bij Het Nationale Ballet, dat op zijn zachtst gezegd niet ging zoals ze het wilde. Ze wilde lekker uit eten, avondjes met vrienden, wijn en kaasstengels, een vakantie misschien. Gewoon even niks, voordat ze in 2020 weer op zou staan – de dramatiek van haar Baskische voornaam, die precies dát betekent, ontgaat ook haarzelf niet.

Ze zou in juni van dat jaar twee avonden in Koninklijk Theater Carré optreden. Voor de eerste keer in haar leven niet onder de vlag van Het Nationale Ballet, maar met een *eigen* dansgala met vrienden uit de dans- en muziekwereld, zoals danser Jan Kooijman en presentatrice Chantal Janzen. Igone in Carré, de posters hingen alvast door heel Amsterdam. 'Ik ben daar heel trots op,' zegt Igone. 'Ik vind het leuk dat ik nu eigen baas ben, dat ik mag beslissen met wie ik dans, wanneer ik dans en hoe. We hadden laatst een vergadering met een producent, mijn agent, mensen van Carré. En dat ik dan degene ben die beslist hoe en wat er gaat gebeuren... dat voelt gewoon lekker. Eerder hoefde ik er bij wijze van spreken alleen maar te zijn. Ik moest komen opdagen, verder werd alles geregeld en bepaald. Om te merken dat ik het nu zelf voor elkaar krijg, dat ik niet heb hoeven vragen of ik alsjeblieft een voorstelling mocht dansen in Carré, maar dat de deuren wagenwijd openstonden, dat doet me echt goed.'

En dan was er nog de in de herfst van 2020 geplande theater-tournee. Een tournee met onder anderen haar voormalige dans-

Met oma De Jongh

Prix de Lausanne